

Kantareller m.fl.

De kantarelagtige svampe har kødede frugtleger med en ± midtstillet stok og et langt nedløbende sporebærende lag, der kan være helt glat eller bestå af ± forgrenede årer og lister. De kan være massive eller hule.

Den centrale gruppe er kantarellerne (*Craterellus* og *Cantharellus*), inklusive trompetsvampen (*Craterellus cornicopioides*). Disse hører til

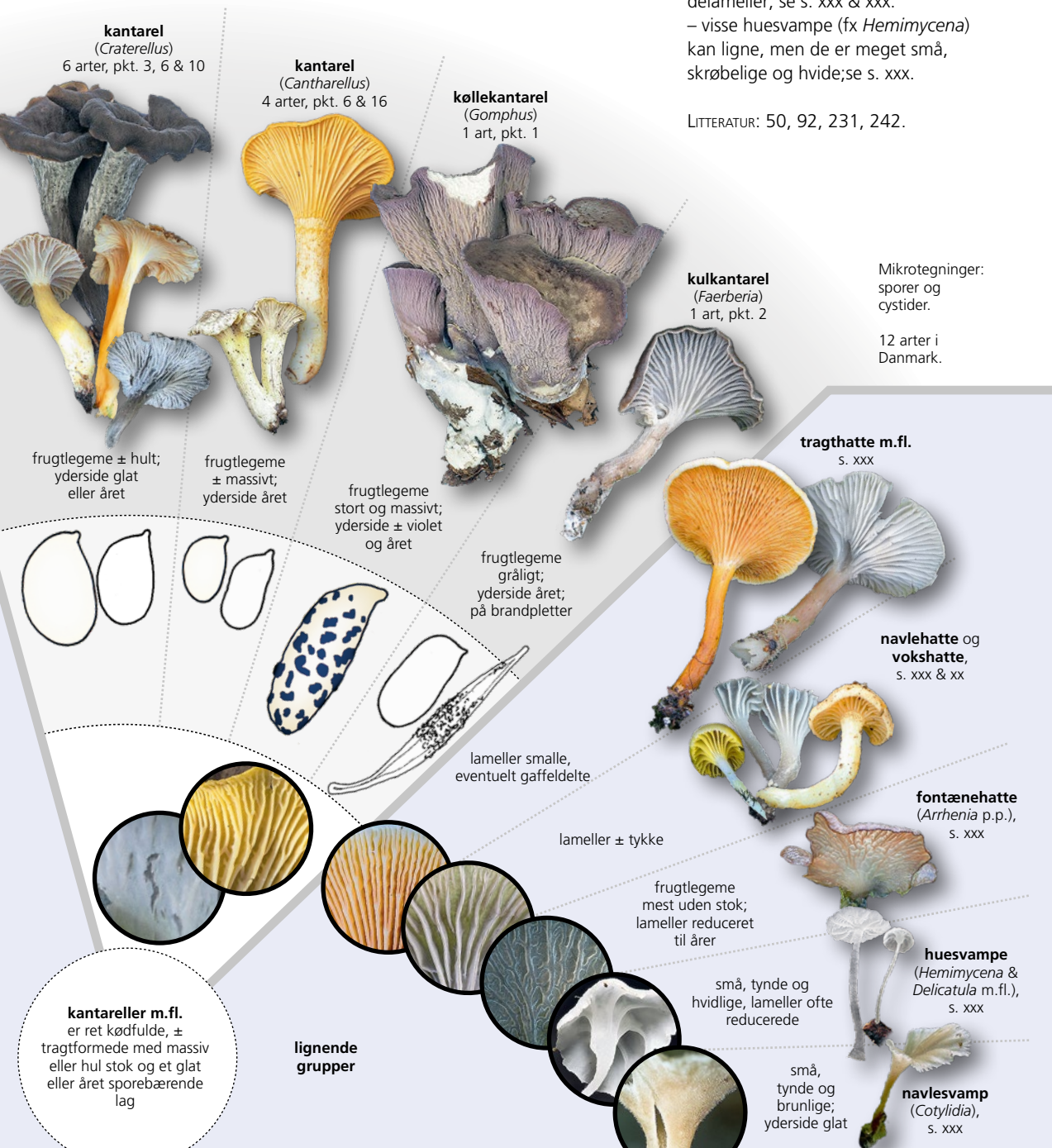
kantarelsvamp-ordenen (*Cantharellales*) og er alle ektomykorrhizadannere.

Køllekantarellen (*Gomphus clavatus*), der hører hjemme i køllekantarell-ordenen (*Gomphales*) sammen med koralsvampene, danner ligeledes ektomykorrhiza, mens kulkantarell (*Faerberia carbonaria*) i poresvamp-ordenen (*Polyporales*) er en nedbryder.

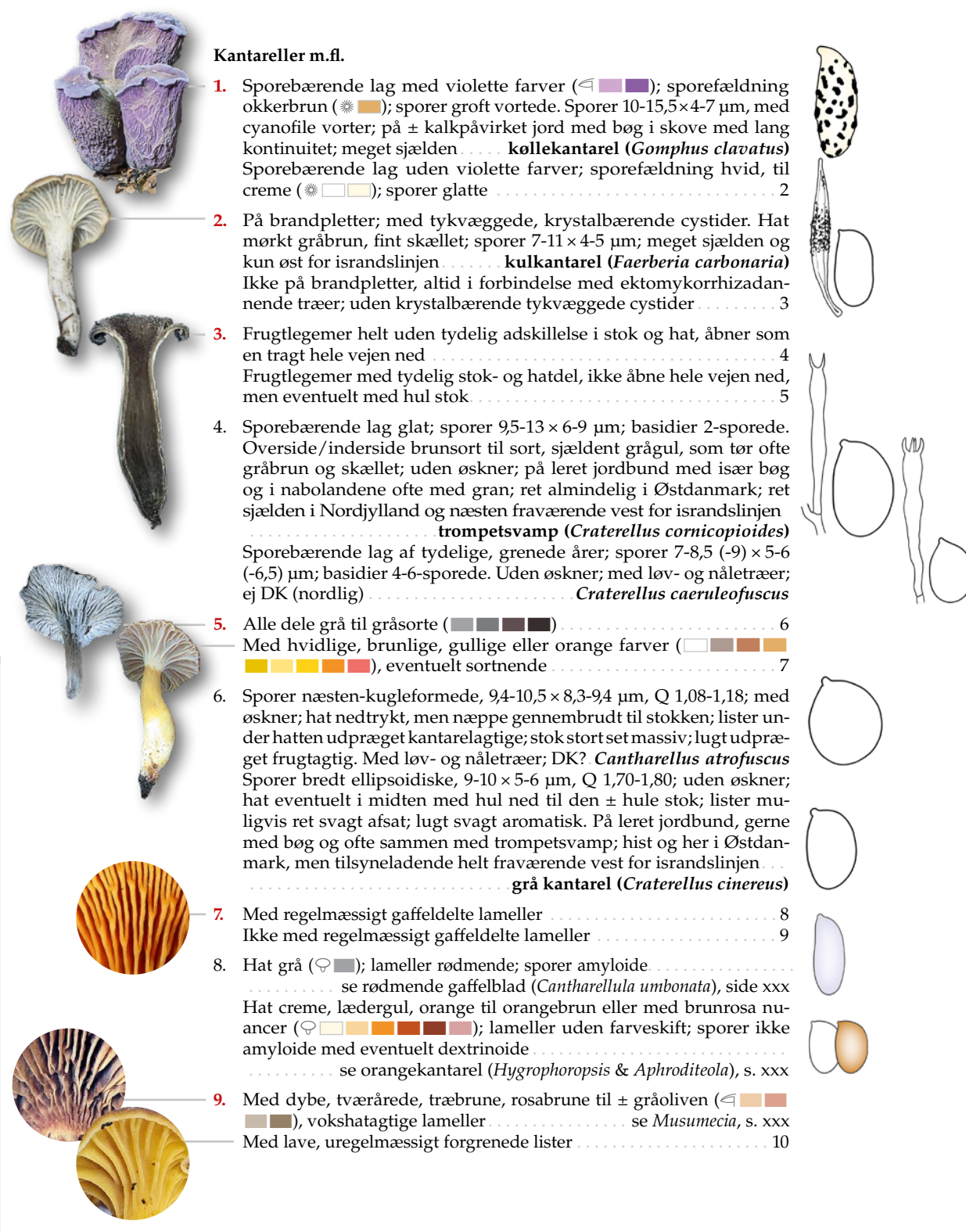
LIGNENDE GRUPPER:

- tragthatte har typiske, pladeformede lameller, som dog kan være gaffelgrenede; se s. xxx.
- visse østershatagtige svampe har året sporebærende lag, men de er mindre og har ofte bortreduceret stok; se s. xxx.
- tragtformede vokshatte og navlehatte har nedløbende pladeformede lameller; se s. xxx & xxx.
- visse huesvampe (fx *Hemimycena*) kan ligne, men de er meget små, skrøbelige og hvide; se s. xxx.

LITTERATUR: 50, 92, 231, 242.

Kantareller m.fl.

- Sporebærende lag med violette farver (☞); sporefældning okkerbrun (☞); sporer groft vortede. Sporer 10-15,5×4-7 µm, med cyanofile vorter; på ± kalkpåvirket jord med bøg i skove med lang kontinuitet; meget sjælden **køllekantarel (*Gomphus clavatus*)** Sporebærende lag uden violette farver; sporefældning hvid, til creme (☞); sporer glatte 2
- På brandpletter; med tykvæggede, krystalbærende cystider. Hat mørkt gråbrun, fint skælet; sporer 7-11×4-5 µm; meget sjælden og kun øst for israndslinjen **kulkantarel (*Faerberia carbonaria*)** Ikke på brandpletter, altid i forbindelse med ektomykorrhizadannende træer; uden krystalbærende tykvæggede cystider 3
- Frugtleger helt uden tydelig adskillelse i stok og hat, åbner som en tragt hele vejen ned 4
Frugtleger med tydelig stok- og hatdel, ikke åbne hele vejen ned, men eventuelt med hul stok 5
- Sporebærende lag glat; sporer 9,5-13×6-9 µm; basidier 2-sporede. Overside/underside brunsort til sort, sjældent grågul, som tør ofte gråbrun og skælet; uden øskner; på leret jordbund med især bøg og i nabolandene ofte med gran; ret almindelig i Østdanmark; ret sjælden i Nordjylland og næsten fraværende vest for israndslinjen **trompetsvamp (*Craterellus cornicopioides*)** Sporebærende lag af tydelige, grenede årer; sporer 7-8,5 (-9)×5-6 (-6,5) µm; basidier 4-6-sporede. Uden øskner; med løv- og nåletræer; ej DK (nordlig) ***Craterellus caeruleofuscus***
- Alle dele grå til gråsorte (☞) 6
Med hvidlige, brunlige, gullige eller orange farver (☞), eventuelt sortnende 7
- Sporer næsten-kugleformede, 9,4-10,5×8,3-9,4 µm, Q 1,08-1,18; med øskner; hat nedtrykt, men næppe gennembrudt til stokken; lister under hatten udpræget kantarelagtige; stok stort set massiv; lugt udpræget frugtagtig. Med løv- og nåletræer; DK? ***Cantharellus atrofuscus*** Sporer bredt ellipsoide, 9-10×5-6 µm, Q 1,70-1,80; uden øskner; hat eventuelt i midten med hul ned til den ± hule stok; lister muligvis ret svagt afsat; lugt svagt aromatisk. På leret jordbund, gerne med bøg og ofte sammen med trompetsvamp; hist og her i Østdanmark, men tilsyneladende helt fraværende vest for israndslinjen **grå kantarel (*Craterellus cinereus*)**
- Med regelmæssigt gaffeldelte lameller 8
Ikke med regelmæssigt gaffeldelte lameller 9
- Hat grå (☞); lameller rødmende; sporer amyloide se rødmende gaffelblad (*Cantharellula umbonata*), side xxx
Hat creme, lædergul, orange til orangebrun eller med brunrosa nuancer (☞); lameller uden farveskift; sporer ikke amyloide med eventuelt dextrinoide se orangekantarel (*Hygrophoropsis & Aphroditeola*), s. xxx
- Med dybe, tværrårede, træbrune, rosabrune til ± gråoliven (☞) (☞), vokshatagtige lameller se *Musumecia*, s. xxx
Med lave, uregelmæssigt forgrenede lister 10

